

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НІМЕЦЬКА МОВА

Програма атестаційного екзамену з німецької мови та методики її навчання

для здобувачів вищої освіти першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 014 Середня освіта
014.021 англійська мова і література
освітньої програми «Середня освіта. Англійська і
німецька мови, зарубіжна література»

Київ – 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ
ФІЛОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протоколом засідання
Вченої ради факультету
іноземних мов
від 18 грудня 2024 р. № 5

ПРОГРАМА

атестаційного екзамену з німецької мови та методики її навчання

для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої
освіти

спеціальності 014 Середня освіта

014.021 англійська мова і література

освітньої програми «Середня освіта. Англійська і німецька мови,
зарубіжна література»

Київ – 2024

П-78 ПРОГРАМА атестаційного екзамену з німецької мови та методики її навчання [для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта 014.021 англійська мова і література освітньої програми «Середня освіта. Англійська і німецька мови, зарубіжна література»] / [укладач: старший викладач кафедри романо-германської філології Ніколаєнко В.В.]. Київ: МДУ, 2024. 9 с.

У програмі викладено вимоги до атестаційного екзамену з німецької мови та методики її навчання [для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта 014.021 англійська мова і література освітньої програми «Середня освіта. Англійська і німецька мови, зарубіжна література», а також критерії оцінювання рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності (лексичного, граматичного, лінгвокраїнознавчого, стилістичного характеру), а також здатності використовувати їх на самостійному рівні (обмежена операційна компетенція), що відповідає рівню Upper-Intermediate B2 (Vantage), як зазначено в Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти (The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR)).

Затверджено на засіданні Вченої ради ФІМ

Протокол № 5 від «18» грудня 2024 р.

Схвалено кафедрою романо-германської філології МДУ

Протокол № 5 від «17» грудня 2024 р.

ЗМІСТ

I. Вимоги до атестаційного екзамену з німецької мови та методики її навчання для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта 014.021 англійська мова і література освітньої програми «Середня освіта. Англійська і німецька мови, зарубіжна література».....	5
II. Структура атестаційного екзамену з німецької мови та методики її навчання для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта 014.021 англійська мова і література освітньої програми «Середня освіта. Англійська і німецька мови, зарубіжна література»....	6
III. Критерії рівня сформованості іншомовної комунікативної компетенції здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта 014.021 англійська мова і література освітньої програми «Середня освіта. Англійська і німецька мови, зарубіжна література».....	7
IV. Рекомендована література.....	10

© МДУ, 2024

© Кафедра романо-германської
філології, 2024

© Ніколаєнко В. В., 2024

I. Вимоги до атестаційного екзамену з німецької мови та методики її навчання для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта 014.021 англійська мова і література освітньої програми «Середня освіта. Англійська і німецька мови, зарубіжна література»

Атестаційний іспит є оцінювальним тестом, метою якого є визначення цільового рівня володіння студентами німецькою мовою (не нижче рівня B2), передбаченого [«Концептуальними засадами державної політики щодо розвитку англійської мови у сфері вищої освіти»](#), [«Методичними рекомендаціями щодо забезпечення якісного вивчення, викладання та використання англійської мови у закладах вищої освіти України»](#) (Наказ МОН України № 898 від 25.07.2023), а також, [«Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання»](#) (CEFR), [Європейською довідковою рамкою ключових компетентностей для навчання впродовж життя](#), а також перевірити рівень сформованості професійно-методичної компетентності.

За освітньою програмою «Середня освіта. Англійська і німецька мови, зарубіжна література» передбачено наступні компетентності та результати навчання щодо іноземної мови (німецької):

1	<i>Загальні компетентності</i>	ЗК. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).
2	<i>Результати навчання</i>	РН. Уміти усно і письмово спілкуватися іноземною мовою.

II. Структура атестаційного екзамену з німецької мови та методики її навчання для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта 014.021 англійська мова і література освітньої програми «Середня освіта. Англійська і німецька мови, зарубіжна література»

- 1. LEXIKALISCH-GRAMMATISCHER TEST.** Завдання спрямоване на перевірку рівня сформованості загальної компетентності студентів у використанні німецької мови точно та доречно в контексті запропонованих структур речень та сценаріїв, а саме:
- оцінювання знань та розуміння німецької граматики, лексики та ідіоматики за допомогою серії запитань із декількома варіантами відповідей;
 - оцінювання вміння визначати правильне слово, словосполучення або граматичну структуру для завершення речення;
 - визначення рівня володіння німецькою мовою на рівні розпізнавання загальновживаних мовних моделей та конвенцій;
 - вимірювання рівня володіння здобувачами базовими навичками німецької мови, включаючи узгодження підмета та дієслова, вживання артиклів, прийменників, часових форм дієслова та поширених словосполучень.

Основна мета тесту полягає у тому, щоб перевірити рівень сформованості лексичної, граматичної, лінгвокраїнознавчої та стилістичної компетенції здобувачів:

- оцінити знання та розуміння часових форм німецького дієслова, зокрема теперішнього та минулого простого, теперішнього та минулого завершеного, дійсного та умовного способів;
- оцінити вміння студентів обирати та застосовувати відповідну форму дієслова для правильного завершення запропонованих речень;
- визначити, наскільки здобувачі вміють правильно використовувати часові форми дієслова в контексті поданих речень;
- виміряти знання основних граматичних правил та конвенцій німецької мови, пов'язаних із вживанням дієслів;
- оцінити розуміння культурно маркованої лексики та фразеологізмів, типових для німецькомовного середовища;
- перевірити знання фактів про культуру, традиції, свята, географію, відомі особистості та суспільно-політичне життя німецькомовних країн;
- оцінити рівень сформованості лінгвокраїнознавчої компетенції студентів рівня B2 шляхом перевірки знань про культурні, соціальні, історичні та побутові особливості німецькомовних країн, а також здатності інтегрувати ці знання в комунікативні ситуації.

TEXT ZUM ÜBERSETZEN. Метою завдання є перевірка рівня сформованості навичок читання та розуміння автентичного або адаптованого тексту німецькою мовою на рівні B2, а саме:

- перевірити рівень розуміння автентичного або адаптованого тексту німецькою мовою здобувачами освіти рівня B2 шляхом виконання тестових завдань після прочитання. Завдання спрямоване на оцінювання вмінь вилучати основну інформацію, розпізнавати деталі, робити логічні висновки, а також інтерпретувати зміст тексту відповідно до комунікативної ситуації;
- оцінити вміння виявляти та інтерпретувати стилістичні фігури (метафори, іронію, гіперболу тощо) в художніх і публіцистичних текстах;
- оцінити словниковий запас студентів та їхнього розуміння контекстуального значення та вживання наданих ідіоматичних виразів;
- перевірити знання основних функціональних стилів німецької мови (нейтральний, розмовний, офіційно-діловий, публіцистичний, художній).

TEST ZUR PÄDAGOGIK, ZUR METHODIK DES UNTERRICHTS DER ZWEITEN FREMDSPRACHE. Метою завдання є перевірка теоретичних знань і практичних умінь здобувачів вищої освіти у сфері загальної педагогіки та фахової методики викладання другої іноземної мови. Завдання спрямоване на оцінювання здатності застосовувати сучасні підходи до організації навчального процесу в закладах середньої освіти, планувати та реалізовувати ефективні методи, прийоми й форми навчання, адаптовані до особливостей учнів і змісту мовної освіти.

III. Критерії рівня сформованості іншомовної комунікативної компетенції здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта 014.021 англійська мова і література освітньої програми «Середня освіта. Англійська і німецька мови, зарубіжна література»

№ п\п	Питання	Кількість балів
1.	Lexikalisch-grammatischer Test	70
2.	Text zum Übersetzen	10
3.	Test zur pädagogik, zur methodik des unterrichts der zweiten fremdsprache	20

Оцінка	Німецька мова
---------------	----------------------

Відмінно А (100-90)	90-100 правильних відповідей
Добре В, С (89-74)	74-89 правильних відповідей
Задовільно D, E (73-60)	60-73 правильних відповідей
Незадовільно F, FX (59-0)	0-59 правильних відповідей

Критерії оцінювання

Оцінювання знань студентів здійснюється за критеріями рівня сформованості іншомовних комунікативних компетенцій (шкала ECTS) і складає 100 балів (див. Таб.1).

Таблиця 1

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	----------	---	---

Розподіл балів, які отримують студенти під час іспиту

Lexikalisch-grammatischer Test – 70	Загальна сума
Text zum Übersetzen – 10	
Test zur pädagogik, zur methodik des unterrichts der zweiten fremdsprache – 20	
100	100

Загальна оцінка за іспит складається з суми балів за тести і становить максимальну кількість балів – 100.

Критерії оцінювання тесту з німецької мови

1. У тесті Lexikalisch-grammatischer Test наводяться 70 запитань, які відображають опрацьований на заняттях матеріал з німецької мови.
 2. До кожного питання надаються відповіді. Необхідно вибрати тільки одну правильну відповідь.
 3. За тест одержують максимально 70 балів. За кожну правильну відповідь 1 бал.
 4. У тесті Text zum Übersetzen наводяться 10 запитань відповідно до тексту, спрямовані на оцінювання вмінь вилучати основну інформацію, розпізнавати деталі, робити логічні висновки, а також інтерпретувати зміст тексту відповідно до комунікативної ситуації.
 5. До кожного питання надаються відповіді. Необхідно вибрати тільки одну правильну відповідь.
 6. За тест одержують максимально 10 балів. За кожну правильну відповідь 1 бал.
 7. У тесті Test zur pädagogik, zur methodik des unterrichts der zweiten fremdsprache наводяться 20 запитань, які теоретичні знання з педагогіки та методичні засади викладання другої іноземної мови.
 8. До кожного питання надаються відповіді. Необхідно вибрати тільки одну правильну відповідь.
 9. За тест одержують максимально 20 балів. За кожну правильну відповідь 1 бал.
- Загальний бал тесту – 100 балів.

IV. Рекомендована література

1. Березівська Л.Д. Булаховський Леонід Арсенійович (1888 – 1961) : Українська педагогіка в персоналіях: У 2-х кн. Кн.2: навч. посібник / за ред. О.В. Сухомлинської. – К. : Либідь, 2005. – С. 316-321.
2. Біла О.М. Реалізація "рідномовних обов'язків" Івана Огієнка в позакласній роботі з учнями 5-7-х класів : автореф. дис. на соискание уч. степени канд. филол. наук : спец. 13.00.02 "теорія і методика навчання" (укр.. мова) / О.М. Біла / Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К.Д.Ушинського. – Одеса, 2002. – 20 с
3. Бориско Н. Ф. Бизнес-курс немецкого языка. К.: Заповіт, 1996. 320 с.
4. Ганжело С. М. «ЗАХИСТ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА. АЛЬТЕРНАТИВНІ ВИДИ ЕНЕРГІЇ» Методичні рекомендації з розвитку навичок усного та писемного мовлення (для студентів IV курсу ОС «Бакалавр» ОПП «Філологія. Мова та література (німецька)», ОПП «Середня освіта. Мова і література (німецька)», ОПП «Філологія. Мова та література (англійська)», ОПП «Середня освіта. Мова і література (англійська)». Маріуполь: МДУ, 2020. 70 с.
5. Ганжело С. М. «Шлях до професії. Співбесіда. Робота» Методичні рекомендації з розвитку навичок усного та писемного мовлення (для студентів IV курсу ОС «Бакалавр» ОПП «Філологія. Мова та література (німецька)», ОПП «Середня освіта. Мова і література (німецька)», ОПП «Філологія. Мова та література (англійська)», ОПП «Середня освіта. Мова і література (англійська)». Маріуполь: МДУ, 2019. 55 с.
6. Даниленко О.С. Методичні вказівки з граматики німецької мови за темою «Синтаксис» для студентів спеціальності «Мова та література (німецька)» III курс. Маріуполь: МДУ, 2013. 51 с.
7. Даниленко О.С. Тестові завдання з граматики німецької мови за темою «Складнопідрядні речення» для студентів спеціальності «Мова та література (німецька)» III курс. Маріуполь: МДУ, 2017. 40 с.
8. Драб Н. Л., Скринька С., Стаброз С. Практична граматика німецької мови. Посібник для студентів вищих навчальних закладів, старших класів, спеціалізованих шкіл / Н.Л. Драб, С. Скринька, С. Стаброз. – Вінниця : Нова Книга, 2007. – 280 с.
9. Євгененко Д. А., Білоус О. М. Практична граматика німецької мови. Навчальний посібник для студентів та учнів. Комунікативні вправи і завдання / Д.А. Євгененко, О. М. Білоус. – Вінниця : Нова книга, 2002. – 334 с.
10. Євгененко Д. А., Білоус О. М. Практична граматика німецької мови. Навчальний посібник для студентів та учнів. Комунікативні вправи і завдання. 2-е видання, виправлене та доповнене. Вінниця: Нова книга, 2002. 334с.

11. Кияк Т. Р. Теорія і практика перекладу. Вінниця : Нова книга, 2006. 592 с.
12. Мудрак М. А. Вплив нетрадиційних завдань на формування літературно-творчих здібностей старшокласників. // Обдарована дитина, - 1998, - № 7. – с. 8-11.
13. Н.Й. Волошина Наукові основи методики літератури: навчально-методичний посібник К.: Ленвіт, 2002.
14. Огуй О.Д. Лексикологія німецької мови. Вінниця, 2003. 266 с.
15. Admoni W. G. Der deutsche Sprachbau. М.: Просвещение, 1986
16. Byblyk W.N. Geschichte der deutschen Sprache. К.: Вища шк., 2003. 160 с.
17. Dreyer H., Schmitt R. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Neubearbeitung Max Hueber Verlag, 2000. 359 S.
18. Dreyer H., Schmitt R. Testheft zum Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik (Neubearbeitung) Max Hueber Verlag, 2006. 160 S.
19. Gerbes J. Umweltschutz in Deutschland. Leipzig: Schubert-Verlag, 2008. 134 S.
20. Hall K., Scheiner B. Übungsgrammatik für die Oberstufe. Hueber Verlag, 2018. 364 S.
21. Koithan U., Schmitz H., Sieber T., Sonntag R., Lösche R.-P. Aspekte Mittelstufe Deutsch B2. Berlin und München: Langenscheidt KG, 2008. 199 S.
22. Riesel E., Schendels E. Deutsche Stilistik. Moskau : Wyssaja skola, 1975. – 345 S.
23. Stepanowa M.D., Tschernyschewa I.I. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. М., 1986. 250 с.
24. Zielinski W.-D. ABC der deutschen Nebensätze. Einführung und Übungen: Max Hueber Verlag, 1998. 192 S.